

Perspectivas per la Svizra

Mantegnair las regiuns alpinas

■ (anr/ld) Tar ina retschertga online han exprimì 17 000 persunas lur parairi areguard ideas per l'avegnir da la Svizra. La populaziun svizra sustegna la proposta d'introducir in congedi da paternitad. Ina gronda maioritad è plinavant da l'avis da reducir l'agid social en Svizra e da metter a disposiziun dapli medis per la scolaziun. 59% vulan mantegnair las regiuns alpinas. L'atun passà ha il pievel svizzer pudi exprimer ses parairi davart 33 propostas per refurmars en ils secturs: equalitat, politica regiunala, politica sociala, svilup economic e politica en favur da la famiglia. La pli gronda retschertga sin l'internet vegn sustegnidà da Doris Leuthard, pcd, Fulvio Pelli, pld, Ueli Maurer, pps ed il survegliader dals pretschs Rudolf Strahm. Betg da la partida èn ils socialdemocrats.

In congedi da paternitad

50 pertschient da la populaziun svizra sustegna la proposta d'introducir in congedi da paternitad da quatter emnas. 39 pertschient èn s'exprimids cunter in tal congedi. Congedis da paternitad existan già en Svezia ed en Frantscha. In grond consentiment per questa idea han ins constatà en la Svizra romanda. Cunter la proposta han votà persunas cun uffants e glieud sur 55 onns. Sco quai che la retschertga ha demussà, recumondan principalmain las dunnas il congedi da paternitad.

Dapli per la famiglia

En general n'è la populaziun svizra beg cuntenta cun l'actuala politica en favur da la famiglia. 61 pertschient èn da l'avis ch'il sustegniment dal stadi saja insuffizient. Per 32 pertschient è l'assistenza suffizienta, 6 pertschient considereschon l'agid per memia grond. D'ina vart vegn il congedi da paternitad favorisà, da l'autra vart vegn pretendì ina reducziun da l'assistenza sociala. Schizunt 96 pertschient vulan ina assistenza sociala pli bassa che quai che recumonda la Conferenza svizra da l'agid social (Cosas). Cuntrari a la regulaziun actuala refusan 53 pertschient da garantir a mintgin in'abitazion. 80 pertschient pretendan ina controlla pli rigurusa en il sectur social. Basegn d'agir vesa ina maioritad en connex cun la situaziun dals dischoccupads. Per evitar il sortir or da la vita professiunala proponan 68 pertschient in'occupaziun da dischoccupads en servetschs civils. Questa proposta vegn era

acceptada da la plipart dals dischoccupads cun 46 pertschient gea e 38 na. 59 pertschient na vulan betg che pèrs omosexuals possian adoptar uffants.

Economia ed ecologia

Remartgabla è la constataziun che 55 pertschient da la populaziun svizra (dunnas 61%) vul promover pli ferm la proteziun da l'ambient, sulettamain 45 pertschient (umens 51%) dattan la preferenza al svilup economic. Quai stat en cuntradicziun cun la recenta politica dal parlament federal che ha reduci ils medis per la promozion da l'ambient. Per promover l'economia proponan 41 pertschient d'obligar la confederaziun da crear ina societad che sustegna finanzialmain ideas innovativas cun in chapital da partenza. Questa societad duai avair a disposiziun in chapital da 500 milliuns francs.

Politica regiunala

Ina clera maioritad (59%) vul mantegnair ils territoris alpins, be 25 pertschient han ditg gea a l'idea da laschar

murir las valladas da muntogna. En il Grischun han 82 pertschient refusà l'idea. La generaziun pli passada refusa l'idea cun 69 pertschient. La pli gronda acceptanza chattà la proposta tar ils verds. 80 pertschient na vul betg schlar-giar ils cunfins dals chantuns. Ina gronda part è s'exprimida en favur d'in uffizi da posta, d'ina scola, d'in ospital ed in post da polizia en lur atgna vischinanza.

Ina maioritad da la populaziun è da l'avis ch'il parlament duaia confermar mintga lescha suenter ventg onns. L'idea è da procurar che tut las leschas vegnan actualisadas da temp en temp u abolidas sche quellas na correspundan betg pli a vairs basegns.

Finanzas

Quai che pertutga las finanzas dess il pievel la prioritad a la scolaziun, a las prestazioni socialas (AVS, cassa da pensiun) ed a la reducziun dals daivets. Damain daners mettess il pievel a disposiziun per il militar, per la promozion da la cultura, per l'agid als pajais en svilup e per il traffic sin via.

Ina gronda maioritad è plinavant da l'avis da reducir l'agid social en Svizra e da metter a disposiziun dapli medis per la scolaziun.

KEYSTONE